

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Можливості для художників і діячів культури у воєнний час. – Настя Попович](#)

[Квартирник у кіностудії Довженка, тренування на терасі та «Хамерман знищує віруси» на «Арсеналі». \(Музика, фільми, тренінги, толока та презентація книжки\). – Олексій Морозов](#)

[«Україну має бути видно й чути»: Ірина Цілик про кіномистецтво на тлі воєнних подій. – Анна Чердніченко, Ірина Славінська](#)

[Олександр «Фоззі» Сидоренко: «Ми раптом стали частиною героїчної системи, яка чинить спротив і не здається». – Ксенія Івась](#)

[Від вогню загарбників у Маріуполі постраждав мурал «Переселенець»](#)

Довженко-Центр

[Петиція про скасування реорганізації Довженко-Центру набрала необхідну кількість голосів. – Михайло Загородній](#)

Вшанування пам'яті

[В Одесі на Алеї зірок відкрили імена ще трьох митців](#)

[У Тернополі художник присвятив серію полотен Соломії Крушельницькій](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Тайвань хоче перейняти український досвід інфоспротиву під час війни на випадок нападу Китаю. – Reuters](#)

Медіа

[СРІ закликав Раду не ухвалювати у поточній редакції закон «Про медіа»](#)

Мовні питання

[З'явився зняв: історії та поради тих, хто нещодавно перейшов на українську мову. – Тетяна Капустинська, Юрій Марченко](#)

[У додатку monobank видалять російську мову](#)

Креативні індустрії

[Українські бренди з'явилися у паризькому салоні дизайну та декору Maison et Objet. – Поліна Горлач](#)

Благодійність. Меценатство

[Книгу рівненської письменниці про Полісся презентують у Києві](#)

[У Гарнізонному храмі Львова відбудеться благодійний концерт Дударика на](#)

[підтримку воїнів. – Photo-Iviv.in.ua](http://Photo-Iviv.in.ua)

[Гурт ТНМК дасть три благодійні концерти у Польщі та країнах Балтії](#)

[У Житомирі під час прем'єри фільму про війну зібрали майже 10 тисяч для ЗСУ](#)

[Учні Радивилівської школи мистецтв виставили свої доробки на аукціон, аби допомогти ЗСУ](#)

Фестивалі

[В Одесі пройде прем'єра опери Олександра Родіна «Катерина». – Ксенія Білаш](#)

Театр

[В Ужгороді покажуть документальну драму про розбомблений росіянами Маріупольський театр](#)

Музика

[Рівненська філармонія відкриває новий концертний сезон](#)

[Концерти тижня: куди піти в Україні та світі 14–21 вересня 2022. – Максим Комлев](#)

[«Війна – не попса»: послухайте іронічну пісню української та литовської співачок про \(не\)звикання до війни. – Валерій Лавровський](#)

Візуальні мистецтва

[В Іспанії відкрили виставку українського художника](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Три кінопрем'єри влаштують під час 6-го Київського тижня критики. – Юлія Дутка](#)

[СЛУХ випустив документальний фільм «Далі» – про жінок, які залишили свої домівки через повномасштабну війну](#)

[В Україні знімуть фільм про російські злочини в Бучі: вже є трейлер. – Михайло Загородній](#)

[«Снайпер. Білий ворон»: фільм про російсько-українську війну без компромісів. – Ярослав Підгора-Гвяздовський](#)

[Культурний журнал «Кіно-Коло» відновлює свою роботу. – Ільків Яна](#)

Просвітництво

[Завдяки проєкту «Моя війна» майже 19 мільйонів людей дізналися правду про події в Україні](#)

Література. Книговидання

[Відомі лавреати премії імені Максима Рильського](#)

Музейна справа

[На основі колекції Музею Івана Гончара прикрасили вітрини ЦУМу. – Настя Попович](#)

Охорона культурної спадщини

Для відновлення зруйнованої росіянами Садиби Кеніга на Сумщині потрібно понад 67 мільйонів – МКІП

На дачі дружини Медведчука знайшли твори корифеїв Закарпатської школи живопису

Бібліотечна справа. Читання

У Німеччині 150 бібліотек отримали понад 6 тисяч українських книжок для дітей – МКІП

Релігія

В УПЦ МП називають ПЦУ – «народним лихом», а себе – «єдино правильною Церквою»

На Полтавщині миряни власноруч будують храм Православної церкви України. – «Суспільне»

Нову парафію УГКЦ відкрили в данському місті Орхус

Папа Франциск на саміті лідерів світових і традиційних релігій закликав об'єднатися в засудженні війни. – «Радіо Свобода»

Авторське право

Радіостанції закликають терміново змінити законодавство щодо роялті

Заборонили напис «ODESSA» на малюнках та продавали мерч з її роботами. Художниця звинувачує Одеський завод шампанського. – Діана Зубар

Підтримка України у світі

На підтримку української культури Єврокомісія скерує 5 млн євро. – Ольга Гринько

Джоан Роулінг поширила заклик «Слава Україні!» і відео, у якому на Харківщині зустрічають з війни синів

Українськомовна версія «Щедрика» стала саундтреком корейського серіалу. – Ільків Яна

У Нідерландах українську кухню представили на одному з найбільших музичних фестивалів

Суд у Криму покарав 6 людей за весілля з українськими піснями. – Поліна Горлач

Загальні питання

Можливості для художників і діячів культури у воєнний час. – Настя Попович

Це: стипендії президента України для молодих українських митців; тримісячні гранти від Литовської ради з питань культури (Литва); підтримка українських митців від уряду Нідерландів та багато ін. Докладніше:

<https://supportyourart.com/news/mozhlyvosti-dlya-hudozhnykiv-yak-svit-pidtrymuje-mystecztvo-ukrayiny-pid-chas-vijny/>

Квартирник у кіностудії Довженка, тренування на терасі та «Хамерман знищує віруси» на «Арсеналі». (Музика, фільми, тренінги, толока та презентація книжки). – Олексій Морозов

Анонс культурно-мистецьких подій у Києві 15–18 вересня. Докладніше: <https://www.the-village.com.ua/village/culture/weekend-plans/330489-kvartirnik-u-kinostudiyi-dovzhenka-trenuvannya-na-terasi-ta-hzv-na-arsenali>

«Україну має бути видно й чути»: Ірина Цілик про кіномистецтво на тлі воєнних подій. – Анна Чердниченко, Ірина Славінська

На Міжнародному літературному читанні Meridian Czernowitz письменниця та режисерка І. Цілик розповіла про своєрідну війну на культурних майданчиках, долю родини зі стрічки «Земля блакитна, наче апельсин», а також що доводиться пояснювати про Україну іноземцям. Докладніше:

<https://suspilne.media/280812-ukrainu-mae-buti-vidno-j-cutno-irina-cilik-pro-kinomistectvo-na-tli-voennih-podij/>

Олександр «Фоззі» Сидоренко: «Ми раптом стали частиною героїчної системи, яка чинить спротив і не здається». – Ксенія Івась

О. Сидоренко, один з учасників гурту ТНМК, в інтерв'ю розповів про європейські вуличні концерти, героїзм «маленьких людей» тощо. Докладніше:

<https://suspilne.media/281670-oleksandr-fozzi-sidorenko-mi-raptom-stali-castinou-geroicnoi-sistemi-aka-cinit-sprotiv-i-ne-zdaetsa/>

Від вогню загарбників у Маріуполі постраждав мурал «Переселенець»
Його було створено у рамках фестивалю «З країни в Україну». Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3571126-vid-vognu-zagarnikiv-u-mariupoli-postrazdav-mural-pereselenec.html>

Довженко-Центр

Петиція про скасування реорганізації Довженко-Центру набрала необхідну кількість голосів. – Михайло Загородній

Петиція про скасування реорганізації Довженко-Центру на сайті Кабінету Міністрів України набрала необхідних 25 тисяч підписів, що гарантує її розгляд. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/2022/09/14/250445/>

Вшанування пам'яті

В Одесі на Алеї зірок відкрили імена ще трьох митців

На Алеї зірок в Одесі 14 вересня відкрито три нові пам'ятні таблички на честь композитора Є. Лапейка, письменника Г. Голубенка та художника Л. Пастернака. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3571267-v-odesi-na-alei-zirok-vidkrili-imena-se-troh-mitciv.html>

У Тернополі художник присвятив серію полотен Соломії Крушельницькій

Серію із 15-полотен, присвячених 150-річчю від дня народження всесвітньо відомої української оперної співачки С. Крушельницької, створив народний художник України з Тернополя Б. Ткачик. Митець всі ці роботи готує до масштабної спільної виставки творів тернопільських та львівських художників, яку планують відкрити наступного тижня у львівському Палаці мистецтв до 150-річного ювілею Крушельницької. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3571299-u-ternopoli-hudoznik-prisvativ-seriu-poloten-solomii-kruselnickij.html>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Тайвань хоче перейняти український досвід інфоспротиву під час війни на випадок нападу Китаю. – Reuters

Тайвань вивчає, як Україна доносить свою позицію світу та повідомляє про перебіг подій під час повномасштабного російського наступу, щоб використати ці знання в разі нападу Китаю. Про це розповіла міністерка цифрових технологій Тайваню Одрі Танг. «Ми вивчаємо досвід вторгнення росії в Україну в лютому. Ми виявили, що весь світ може знати, що там відбувається, у режимі реального часу», – сказала вона. Головні особливості, які відзначили на Тайвані, – можливість забезпечити безперебійний інтернет, щоб донести інформацію світові, а також гумор і меми, які допомагають згуртуватися. Докладніше:

<https://ms.detector.media/internet/post/30252/2022-09-14-tayvan-khoche-pereynyaty-ukrainskyy-dosvid-infosprotyvu-pid-chas-viyny-na-vypadok-napadu-kytayu/>

Медіа

СРП закликав Раду не ухвалювати у поточній редакції закон «Про медіа»

Комітет захисту журналістів (СРП) закликав Верховну Раду відмовитися від подальшого розгляду законопроекту «Про медіа», який наприкінці серпня було ухвалено у першому читанні. За словами координаторки програм СРП в Європі та Центральній Азії Гульнози Саїд, законопроект «серйозно загрожує свободі преси в Україні, посилюючи державний контроль над інформацією в той час, коли громадяни потребують її найбільше». «Українські законодавці повинні відмовитися від законопроекту або, принаймні, призупинити його розгляд у парламенті, доки Європейський Союз не надасть свої рекомендації»,

– говориться в заяві комітету. СРІ нагадує, що Україна, як кандидат на вступ до ЄС, повинна реформувати своє законодавство про засоби масової інформації, щоб почати переговори про членство. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/202820/2022-09-14-cpj-zaklykav-radu-ne-ukhvalyuvaty-u-potochniy-redaktsii-zakon-pro-media/>

Мовні питання

З языка зняв: історії та поради тих, хто нещодавно перейшов на українську мову. – Тетяна Капустинська, Юрій Марченко

Автори поспілкувалися з людьми, які з початку повномасштабного вторгнення почали використовувати українську; вони розповіли про причину таких змін, власний досвід та лайфхаки, які допоможуть полегшити цей перехід. Докладніше:

<https://platfor.ma/topic/z-yazyka-znyav-istoriyi-ta-porady-tyh-hto-neshhodavno-perejshov-na-ukrayinsku-movu/>

У додатку monobank видалять російську мову

monobank видаляє російську мову із свого мобільного застосунку, повідомив співзасновник monobank О. Гороховський. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-technology/3571353-u-dodatku-monobank-vidalat-rosijsku-movu.html>

Креативні індустрії

Українські бренди з'явилися у паризькому салоні дизайну та декору Maison et Objet. – Поліна Горлач

Паризький салон дизайну та декору Maison et Objet розмістив стенди 14 українських брендів. Про це повідомляє пресслужба Міністерства культури та інформаційної політики в офіційному Telegram-каналі. «Майже всі продукти, які сьогодні представляють українські бренди у Парижі, створено та вироблено вже під час війни. Пишаємося, що попри надскладні умови індустрія не тільки розвивається, але й робить це прискореними темпами», – йдеться у повідомленні. Докладніше:

<https://suspilne.media/281788-ukrainski-brendi-zavilisa-u-parizkomu-saloni-dizajnu-ta-dekoru-maison-objet/>

Благодійність. Меценатство

Книгу рівненської письменниці про Полісся презентують у Києві

В Національному музеї літератури України 16 вересня відбудеться презентація артбуку «Полісся як всесвіт». Це нове видання директорки Рівненського обласного центру народної творчості, голови Рівненської організації Національної спілки письменників України І. Баковецької-Рачковської. У книзі письменниця та дослідниця поліської культури об'єднала свій літературний доробок, а це модернова поезія, зі світлинами унікальних місцин рівненського Полісся. Фото містять QR-коди, за якими можна перейти та прочитати повну інформацію про зображені на них елементи нематеріальної

культурної спадщини. Також під час презентації діятимуть виставка світлин проекту «Бортництво Полісся», автентична фотозона, відбудуться майстер-клас з виготовлення «сонячного кулону» та дегустація поліських автентичних страв. На презентації можна буде придбати книгу з автографом письменниці. 20% коштів буде спрямовано на потреби інженерно-саперного підрозділу артилерійської батареї, в якому служить письменник С. Гридін. Кошти за вхід – це також благодійні внески для ЗСУ. Джерело:

<https://history.rayon.in.ua/news/541529-knigu-rivnenskoj-pismennitsi-pro-polissya-prezentuyut-u-kievi>

У Гарнізонному храмі Львова відбудеться благодійний концерт Дударика на підтримку воїнів. – Photo-lviv.in.ua

18 вересня у Гарнізонному храмі святих апостолів Петра і Павла відбудеться благодійний концерт хорової капели «Дударик» на підтримку 24-ї ОМБр імені короля Данила. Це один із багатьох благодійних заходів, які Львівська національна академічна чоловіча хорова капела «Дударик» ініціює для збору коштів на придбання безпілотника для 24 ОМБР. Капела представить програму «1000 років української музики», яку невдовзі везе в тур Європою. Докладніше:

https://risu.ua/u-garnizonnomu-hrami-lvova-vidbudetsya-blagodijnij-koncert-dudarika-na-pidtrimku-voyiniv_n132218

Гурт ТНМК дасть три благодійні концерти у Польщі та країнах Балтії

Український гурт «Танок на майдані Конго» в межах благодійного європейського туру на підтримку української армії 14–16 вересня дає три концерти у Польщі, Литві та Латвії. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3571516-gurt-tnmk-dast-tri-blagodijni-koncerti-u-polsi-ta-krainah-baltii.html>

У Житомирі під час прем'єри фільму про війну зібрали майже 10 тисяч для ЗСУ

У Житомирі 14 вересня відбулася прем'єра короткометражного фільму про війну «Тривога», під час якої збирали кошти для потреб Збройних сил України. Автор сценарію та режисер стрічки – А. Цівко. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-uarazom/3571847-u-zitomiri-pid-cas-premeri-filmu-pro-vijnu-zibrali-majze-10-tisac-dla-zsu.html>

Учні Радивилівської школи мистецтв виставили свої доробки на аукціон, аби допомогти ЗСУ

Учні КЗ «Радивилівська дитяча школа мистецтв» виставили свої роботи на аукціон, аби допомогти нашим воїнам. Докладніше:

<https://dubno.rayon.in.ua/news/541453-uchni-radivilivskoi-shkoli-mistetstv-vistavili-svoi-dorobki-na-auksion-abi-dopomogti-zsu>

Фестивалі

В Одесі пройде прем'єра опери Олександра Родіна «Катерина». – Ксенія Білаш

Одеська національна опера готує світову прем'єру опери українського композитора О. Родіна «Катерина». Прем'єрні покази пройдуть 17 та 18 вересня. Оперу створено за мотивами творів Т. Шевченка, роботу над нею розпочали ще 2020 року. Над лібрето працював автор музики О. Родін: він розширив сюжет поеми «Катерина», додав до нього уривки різних творів Шевченка, включив до партитури опери тему обрядових свят. «Катерину» називають хоровою оперою, адже провідне значення у партитурі має хор. У команді постановників опери працювали диригент В. Чернухо-Воліч, режисерка О. Тараненко, хормейстер В. Регрут, художник І. Анісенко, балетмейстер І. Склярєнко, автор відеоконцепції Д. Ципердюк. Крім опери, під час VII Міжнародного фестивалю мистецтв «Оksamитовий сезон в Одеській опері» відбудеться мистецький форум «Катерина: незламна ідентичність» (16–18 вересня), прем'єра балетного гала-концерту «Сюїта A La Danse. Від класики до сучасності» (23 вересня), концерт «Хоровий вернісаж. Бароко» в одеській Кірсі (25 вересня), презентація музейної експозиції The Art of Victory та оперний гала-концерт «День Народження Перлини» (1 жовтня). Джерело:

https://lb.ua/culture/2022/09/14/529374_odesi_proyde_premiera_operi.html

Театр

В Ужгороді покажуть документальну драму про розбомблений росіянами Маріупольський театр

В Ужгороді 16 вересня – рівно за пів року по тому, як росіяни зруйнували двома бомбами Маріупольський театр, покажуть документальну «Маріупольську драму» про Донецький академічний обласний драматичний театр, м. Маріуполь. Зазначається, що головні ролі зіграють евакуйовані актори Маріупольського драмтеатру на сцені Закарпатського академічного обласного українського драматичного театру ім. братів Шерегіїв (м. Ужгород). Текст документальної драми створив закарпатський письменник О. Гаврош за розповідями акторів В. Лебединської, Д. Муранцева, О. Білої, І. Китриша, М. Китриша. Режисер-постановник – з.а. України Є. Тищук. Вхід на виставу безкоштовний за попередньою реєстрацією, утім глядачів закликають збирати кошти на армію. Наступного разу драму покажуть 2 жовтня. Джерело:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3571865-v-uzgorodi-pokazut-dokumentalnu-dramu-pro-rozbomblenij-rosianami-mariupolskij-teatr.html>

Музика

Рівненська філармонія відкриє новий концертний сезон

Рівненська обласна філармонія відкриє 84-й концертний сезон до Міжнародного дня музики. Артисти готують музичний подарунок своїм шанувальникам: вперше у Рівному звучатиме «Opera rustica» («Сільські сцени») Є. Станковича, написана для сопрано, баритона і камерного оркестру – у виконанні О. Тарасенко (Київ), В. Шагая (Тернопіль), рівненського актора К. Демидюка та Академічного камерного оркестру Рівненської обласної філармонії

під диригуванням О. Тарасенка (Київ). На сцені Зали камерної та органної музики також звучатиме Концерт № 3 для фортепіано з оркестром М. Скорика у виконанні В. Дворового (Львів) та оркестру обласної філармонії під диригуванням С. Думіч (Львів). Захід пройде 1 жовтня. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/541557-rivnenska-filarmoniya-vidkrie-noviy-kontsertniy-sezon>

Концерти тижня: куди піти в Україні та світі 14–21 вересня 2022. – Максим Комлєв

Анонс виступів вітчизняних виконавців в Україні та за кордоном. Докладніше:

<https://slukh.media/almost-there/concerts-of-the-week-5/>

«Війна – не попса»: послухайте іронічну пісню української та литовської співачок про (не)звикання до війни. – Валерій Лавровський

Українська співачка І. Лобанок з дуету Крарка;КОМА та литовська виконавиця Bjelle випустили «Not a Pop Song». Іронічно-саркастична пісня розказує про буденність українців під час війни: прокинулися, почистили зуби, попили чай і бігом у сховище, бо повітряна тривога. Тобто демонструється вся абсурдність війни у ХХІ столітті та вміння українців навіть ракетну загрозу переводити у жарт та робити з цього меми. Також співачки торкаються теми переживань тої категорії людей, яка наразі за кордоном і навряд чи повернеться додому найближчим часом. Крарка;КОМА наразі перебувають в європейському турі, де збирають кошти для фонду Musicians Defend Ukraine. Він підтримує український митців, які пішли на фронт. Докладніше:

<https://slukh.media/new-music/not-a-pop-song-krapka-bjelle/>

Візуальні мистецтва

В Іспанії відкрили виставку українського художника

В іспанському місті Алькоркон, що входить до автономної спільноти Мадрид, відкрито виставку українського художника О. Шупляка. Представлено картини різних циклів і років включно з картинами воєнного часу. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3571142-v-ispanii-vidkrili-vistavku-ukrainskogo-hudoznika.html>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Три кінопрем'єри влаштують під час 6-го Київського тижня критики. – Юлія Дутка

Серед фільмів програми «Українські Гала-прем'єри» – «Клондайк», «Цензорка» та «Бачення метелика». Фестиваль триватиме з 20 до 26 жовтня у кінотеатрі «Жовтень». Докладніше:

<https://tyktor.media/novyny/6-kyivskyi-tyzhden-krytyky/>

СЛУХ випустив документальний фільм «Далі» – про жінок, які залишили свої домівки через повномасштабну війну

Українське медіа СЛУХ і відеопродакшн KNIFE! Films випустили документальний фільм «Далі» про українок, які через повномасштабне вторгнення росії були вимушені покинути батьківщину. Прем'єра картини відбулася на YouTube-каналі СЛУХ. Автори стрічки через інтерв'ю з кожною героїнею розповідають про їхній нелегкий шлях і переживання вибору, про життя у нових країнах та бажання повернутися додому. Знімальна команда на чолі з режисером А. Григоряном проїхала понад 13 тисяч кілометрів, а зйомки відбувалися в Австрії, Люксембурзі, Кіпрі, Нідерландах, Німеччині, Польщі, Словаччині та Чехії. Докладніше:

<https://slukh.media/texts/dali-movie-premiere/>

В Україні знімуть фільм про російські злочини в Бучі: вже є трейлер. – Михайло Загородній

13 вересня на день міста Буча кінопродюсер О. Щур та режисер С. Тіунов представили тизер-трейлер до майбутнього художнього драматичного фільму «Буча». Сюжет присвячено реальним подіям, які відбувалися у містах Буча, Ворзель, Гостомель та Ірпінь під час російської окупації у лютому–квітні 2022 року. Зокрема стрічка розповість про порятунок 203 місцевих жителів К. Гудаускасом – громадянином Казахстану, який отримав політичний притулок в Україні та проживає в Бучі. Завдяки своєму казахстанському паспорту він мав можливість проїжджати окупованою росіянами територією та вивозити мирних жителів, а на додачу і стати свідком злочинів військ рф. У картину також буде включено сцену порятунку відомого українського композитора І. Поклада, який під час подій фільму перебував у своєму будинку у Ворзелі. Зйомки заплановано на грудень–січень, а прем'єра відбудеться на роковини трагедії. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/2022/09/14/250449/>

«Снайпер. Білий ворон»: фільм про російсько-українську війну без компромісів. – Ярослав Підгора-Гвяздовський

Відгук на фільм М. Бушана. Зокрема, автор зазначає: «У супереч очікуванням про лубок та ура-патріотизм, стрічка виявилася цілком жанровим кіно, чію простоту справедливо визнати за чесноту, а не за ваду». Докладніше:

<https://detector.media/kritika/article/202802/2022-09-14-snayer-bilyy-voron-film-pro-rosiysko-ukrainsku-viynu-bez-kompromisiv/>

Культовий журнал «Кіно-Коло» відновлює свою роботу. – Ільків Яна

«Кіно-Коло» – профільне видання про українське кіно та кіновиробництво. Журнал виходив у світ 11 років, протягом 1997–2008-х років. Після 14-річної паузи, новий номер журналу «Кіно-Коло» презентують на Київському тижні критики у жовтні. У редакції мають «намір продовжувати писати про українське кіно, говорити про кінематограф із його творцями, дискутувати про українське кіно й кінопроцеси, критикувати й аналізувати кіно та закохувати в нього не лишень українську публіку». Докладніше:

<https://liroom.com.ua/books/kinokolo/>

Просвітництво

Завдяки проєкту «Моя війна» майже 19 мільйонів людей дізналися правду про події в Україні

Станом на 14 вересня на міжнародній платформі «Моя війна» опубліковано понад 3,5 тисячі історій про війну в Україні. Завдяки вбудованій можливості автоматичного перекладу на 74 мови розповіді українців прочитали майже 19 мільйонів людей із 49 країн світу. Міжнародний проєкт «Моя війна» – це живий щоденник реальних історій про війну, які пишуть звичайні українці, котрі вимушено опинилися в епіцентрі подій. «За 203 дні від початку російського вторгнення Україна не раз дивувала та надихала світ неординарними вольовими рішеннями та героїчною відважністю українців, які стали вимушеними свідками та учасниками жахливої війни, розв'язаної рф. Завдяки їхнім історіям та переживанням, події в Україні не залишили байдужим нікого у світі – про цинічні воєнні злочини рф тепер знають майже у кожному куточку планети», – наголосив міністр культури та інформаційної політики О. Ткаченко. Джерело:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-uarazom/3571135-zavdaki-proektu-moa-vijna-majze-19-miljoniv-ludej-diznalis-a-pravdu-pro-podii-v-ukraini.html>

Література. Книговидання

Відомі лавреати премії імені Максима Рильського

Стали відомі переможці премії Кабінету Міністрів України імені Максима Рильського за 2021 рік, якою відзначаються літератори за переклад українською мовою творів видатних зарубіжних авторів та за переклад творів українських класиків і сучасних авторів мовами народів світу. Докладніше:

<https://chytomo.com/vidomi-lavreaty-premii-imeni-maksyma-ryl'skoho/>

Музейна справа

На основі колекції Музею Івана Гончара прикрасили вітрини ЦУМу. – Настя Попович

У Києві вітрини ЦУМу прикрасили об'єктами, створеними на основі експонатів із колекції Музею Івана Гончара. Це щорічна осіння атракція універмагу. Оформлення демонструє елементи народної архітектури, косівської кераміки, обряди, гончарство, українські рушники, прикраси та традиційний побут. У проєкті брали участь майстри з різних куточків України. Зокрема, над копією косівських побутових приладів працювали 50 годин, а над відтворенням скрині 1909-го року із колекції музею – понад 24 години. Поряд із кожною із семи вітрин є QR-код з більш детальною інформацією про об'єкти. Джерело:

<https://supportyourart.com/news/na-osnovi-kolekcziyi-muzeyu-ivana-gonchara-prykrasyly-vitryny-czumu/>

Охорона культурної спадщини

Для відновлення зруйнованої росіянами Садиби Кеніга на Сумщині

потрібно понад 67 мільйонів – МКІП

Наприкінці серпня Міністерство культури та інформаційної політики спільно з телеком-оператором Vodafone Україна презентували проєкт «Збережіть українську культуру», спрямований на залучення благодійних коштів для відбудови пам'яток культурної спадщини в Україні. Одним із таких об'єктів, які знищили росіяни і який тепер потребує відновлення, є Садиба Кеніга, збудована у 1726 році – комплексна пам'ятка історії та архітектури національного значення в Тростянці Сумської області. Відступаючи від Сумщини, армія РФ підпалила головну будівлю садиби. Окрім того, внаслідок обстрілу постраждало праве крило будівлі, де перебувала краєзнавча експозиція. «Музейні фонди, не постраждали, утім, для відновлення музею необхідно 67,2 мільйона гривень. Ця сума „непосильна” для Сумщини, але є можливою, якщо до її збору долучиться кожен із нас», – наголосили у міністерстві. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3571382-dla-vidnovlenna-zrujnovanoi-rosianami-sadibi-keniga-na-sumsini-potribno-ponad-67-miljoniv-mkip.html>

На дачі дружини Медведчука знайшли твори корифеїв Закарпатської школи живопису

На запит правоохоронних органів група наукових працівників Закарпатського обласного художнього музею імені Йосипа Бокшая – мистецтвознавців та художника-реставратора – здійснили кілька виїздів на медведчуківську дачу, що знаходиться в Жденієво – одній з наймальовничіших місцин Закарпаття. Метою виїзду було обстеження живописної колекції. У результаті ознайомлення з художньою колекцією, що нараховує кількасот живописних та графічних творів, члени експертної групи дійшли загального висновку: збірка, що складається виключно з творів закарпатських митців, включає ряд унікальних робіт найвищого мистецького гатунку, має надвагому музейну цінність та найвищу національну культурну вартість. Це твори знаних майстрів пензля, засновників та корифеїв Закарпатської школи живопису: Й. Бокшая, А. Ерделі, Ф. Манайла, А. Коцьки, Г. Глюка, А. Борецького, а також їхніх учнів та послідовників. «Закарпатський обласний художній музей ім. Й. Бокшая дбайливо зберігає, досліджує та популяризує мистецькі твори закарпатців, тож полотна вказаних майстрів із збірки медведчуків, у разі прийняття відповідними компетентними державними органами позитивного рішення, могли б збагатити і поповнити музейну збірку творів закарпатських художників та стати справжньою окрасою постійно діючої експозиції Закарпатського обласного художнього музею ім. Й. Бокшая», – йдеться у повідомленні закладу. Джерело:

<https://history.rayon.in.ua/news/541554-na-dachi-druzhini-medvedchuka-znayshli-tvori-korifeiv-zakarpatskoi-shkoli-zhivopisu>

Бібліотечна справа. Читання

У Німеччині 150 бібліотек отримали понад 6 тисяч українських книжок

для дітей – МКІП

У Німеччині 150 бібліотек завдяки проєкту Інституту імені Гете «Валізка з книжками з України» вже отримали понад 6 тисяч українських книжок для дітей, ще більше бібліотек отримають книги цієї осені, повідомляє Міністерство культури та інформаційної політики України. *Довідково:* «Валізка з книжками» – це проєкт Інституту імені Гете у співпраці з Німецькою бібліотечною асоціацією та Українським інститутом книги, складова частина комплексного пакета заходів, на які Міністерство закордонних справ Німеччини виділяє кошти з додаткового бюджету на 2022 рік, щоб пом'якшити наслідки війни росії проти України. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3571211-u-nimeccini-150-bibliotek-otrimali-ponad-6-tisac-ukrainskih-knizok-dla-ditej-mkip.html>

Релігія

В УПЦ МП називають ПЦУ – «народним лихом», а себе – «єдино правильною Церквою»

Про це сказав голова відділу зовнішніх церковних зв'язків УПЦ МП митрополит Чернівецький і Буковинський Мелетій. Він дав інтерв'ю грецькому виданню, в якому звинуватив ПЦУ та її вірян у «розколі народу всередині країни». «Ця конфесія просто цинічно використовує трагічну для нашого народу ситуацію, що склалася, і продовжує силою захоплювати наші храми в тих регіонах країни, де немає активних бойових дій. У той час, коли всім нам потрібна народна єдність, коли ворог на сході та півдні країни, представники ПЦУ працюють на розкол народу всередині країни, насильно відбираючи у нас храми, зводячи наклеп на нашу Українську православну церкву, на наших парафіян, які захищають свою країну, на таких самих українців, як і вони самі», – заявив архиєрей УПЦ МП. «Поведінка ПЦУ – це наше народне лихо. Жодна інша конфесія країни (ні римо-католики, ні греко-католики, ні протестанти) не поведуться так, як вони. Єдиний масштабний міжконфесійний конфлікт у країні породжують саме представники ПЦУ та люди, симпатизуючи їм на місцях», – акцентував Мелетій. «Вже багато років і навіть зараз представники ПЦУ навмисно намагаються навісити на нас ярлик чужої для України Церкви, навмисно називаючи нас „російською Церквою в Україні”, при тому, що ми завжди були, є і будемо Українською православною церквою, що складається з етнічних українців та громадян України. Це дуже небезпечний наратив, який вже приніс багато біди нашій країні», – зазначив митрополит Чернівецький і Буковинський. «Мені здається, що наша влада починає розуміти цю проблему. Наприклад, міністр культури та інформаційної політики України О. Ткаченко за останні місяці у своїх публічних виступах уже кілька разів говорив про те, що й УПЦ, і ПЦУ це „дві наші українські Церкви”, що немає „російської Церкви в Україні”, а є Українська православна церква», – зауважив митрополит УПЦ МП. Він назвав УПЦ МП – «єдино правильною Церквою»: «При цьому, хотів би зазначити, що саме наша Церква є для України історичною та традиційною Церквою, на відміну від ПЦУ, новоствореної чотири роки тому на основі розкольницьких груп, що відкололися від нас. Напевно, саме цим і пояснюється

їхня агресивна поведінка щодо нашої Церкви, від якої вони відкололися й ім'я та історію якої вони хочуть обманом привласнити собі». Джерело:

https://risu.ua/v-upc-mp-nazivayut-pcu---narodnim-lihom-a-sebe----yedinopravilnoyucerkvoyu_n132216

На Полтавщині миряни власноруч будують храм Православної церкви України. – «Суспільне»

Храм Всіх Святих ПЦУ споруджують у Миргороді на Полтавщині. Допомагають у цьому парафіяни – жертвують гроші, матеріали та працюють на будівництві. На території планують встановити таблиці з іменами, зокрема, загиблих військових та жертв Голодомору. Докладніше:

https://risu.ua/na-poltavshchini-miryani-vdasnoruch-buduyut-hram-pravoslavnoyi-cerkvi-ukrayini_n132233

Нову парафію УГКЦ відкрили в данському місті Орхус

У данському місті Орхус розпочала свою діяльність ще одна парафія Української греко-католицької церкви, яка на сьогодні стала шостою парафією для українців греко-католиків у Данії. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3571106-novu-parafiu-ugkc-vidkrili-v-danskomu-misti-orhus.html>

Папа Франциск на саміті лідерів світових і традиційних релігій закликав об'єднатися в засудженні війни. – «Радіо Свобода»

Виступаючи на Сьомому Конгресі лідерів світових і традиційних релігій у столиці Казахстану Нур-Султані, Папа Римський Франциск закликав присутніх об'єднатися в засудженні війни. Він попередив релігійних лідерів різних віросповідань, що релігію не можна використовувати для виправдання «зла» війни, ймовірно, маючи на увазі РПЦ, яка підтримала Путіна під час неспровокованого повномасштабного вторгнення в Україну. Докладніше:

https://risu.ua/papa-francisk-na-samiti-lideriv-svitovih-i-tradicijnih-religij-zaklikav-obyednatisya-v-zasudzhenni-vijni_n132223

Авторське право

Радіостанції закликають терміново змінити законодавство щодо роялті

Представники радіоринку запропонували рішення щодо врегулювання завищених для них тарифів що виплати винагороди авторам та виконавцям. Для цього вони просять невідкладно ініціювати зміни до статті 20 Закону України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав». Про це йдеться у відкритому зверненні 20 національних та регіональних радіостанцій до Комітету Верховної ради з питань гуманітарної та інформаційної політики. «Ці зміни убезпечать радіомовників від виплати винагороди в розмірі 123% їхнього доходу та налагодять ефективний процес акредитації організацій колективного управління в сфері публічного сповіщення», – йдеться в заяві. Ініціативу термінової зміни закону підтримав Радіокомітет. Як наголосила виконавча директорка Національної асоціації медіа К. М'яснікова, нинішня схема визначення тарифів

неефективна. Також не на користь радіоринку дії засновників, які часто представляють російські філіали іноземних лейблів, та «заангажовані судді». Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/202826/2022-09-14-radiostantsii-zaklykayut-terminovo-zminyty-zakonodavstvo-shchodo-royalti/>

Заборонили напис «ODESSA» на малюнках та продавали мерч з її роботами. Художниця звинувачує Одеський завод шампанського. – Діана Зубар

Одеський завод шампанських вин заборонив художниці Ю. Подмогіній лишати напис «ODESSA» на її малюнку кота, який тримає коктейль молотова, обґрунтовуючи це авторським правом. Разом з тим завод використовував цей малюнок без дозволу мисткині для продажу у своєму магазині. Докладніше:

<https://suspilne.media/281656-zaboronili-napis-odessa-na-malunkah-ta-prodavali-merc-z-ii-robotami-hudoznica-zvinuvacue-odeskij-zavod-sampanskogo/>

Підтримка України у світі

На підтримку української культури Єврокомісія скерує 5 млн євро. – Ольга Гринько

Європейська Комісія започатковує спеціальний конкурс для України в рамках річної робочої програми Creative Europe на 2023 рік. Усього з метою підготовки до повоєнного відродження в українських культурних та креативних секторах буде виділено 5 млн євро для підтримки українських художників та культурних організацій у їхній власній країні або у будь-якій іншій країні, яка бере участь у програмі Creative Europe. У рамках спеціального конкурсу буде відібрано три проєкти для фінансування, які керуватимуться консорціумами, створеними в країнах, асоційованих із програмою «Креативна Європа», а також українськими організаціями, які надаватимуть субгранти на невеликі ініціативи, реалізовані на регіональному рівні. Заявки на участь у конкурсі прийматимуть до 29 листопада 2022 року. Докладніше:

https://zaxid.net/na_pidtrimku_ukrayinskoyi_kulturi_yevrokomisiya_skeruye_5_mln_yevro_n1549666

Джоан Роулінг поширила заклик «Слава Україні!» і відео, у якому на Харківщині зустрічають з війни синів

Письменники з усього світу продовжують виступати проти російської агресії. Раніше Стівен Кінг та Лінвуд Барклай відмовилися видавати свої твори в Росії. Британська письменниця відреагувала на відео зі звільненої Харківщини словами «Слава Україні!» та жовто-блакитним прапором. На своїй сторінці у твіттері вона поширила відеоролик «Суспільного». Докладніше:

<https://ms.detector.media/sotsmerezhi/post/30254/2022-09-14-dzhoan-rouling-poshyryla-zaklyk-slava-ukraini-i-video-u-yakomu-na-kharkivshchyni-zustrichayut-z-viyny-syniv/>

Українськомовна версія «Щедрика» стала саундтреком корейського

серіалу. – Ільків Яна

25 лютого на Netflix вийшов корейський серіал «Juvenile Justice» («Ювенальна юстиція»). Три саундтреки до нього виконала корейська співачка INNI. Серед них і український «Щедрик». Йдеться власне про українськомовну версію пісні – «Shchedryk», а не про «Carol of the Bells». Докладніше:

<https://liroom.com.ua/news/juvenile-justice-shchedryk/>

У Нідерландах українську кухню представили на одному з найбільших музичних фестивалів

У нідерландському місті Гарлемермер під час проведення одного з найбільших музичних фестивалів Європи Mysteryland була представлена українська кухня, яка стала дуже популярною серед відвідувачів. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3571462-u-niderlandah-ukrainsku-kuhnu-predstavili-na-odnomu-z-najbilsih-muzicnih-festivaliv.html>

Суд у Криму покарав 6 людей за весілля з українськими піснями. – Поліна Горлач

10 вересня у соціальних мережах з'явилося відео, як на весіллі у Бахчисараї співали пісню «Ой, у лузі червона калина». А 14 вересня народний депутат України О. Гончаренко у своєму Telegram-каналі повідомив, що підконтрольний росії Бахчисарайський районний суд притягнув до адміністративної відповідальності організаторів і учасників весілля за відтворення пісні, яку російський суд назвав «бойовою піснею українських націоналістів». Докладніше:

<https://suspilne.media/281723-sud-u-krimu-pokarav-6-ludej-za-vesilla-z-ukrainskimi-pisnami/>

Випуск підготував Зворський А. С.,
головний бібліограф Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 093-415-89-30
електронна адреса: info_nplu@ua.fm